

01.01 Ο χάρτης (16/09/2020)

Τι είναι ο χάρτης ;

Ο χάρτης είναι μια αναπαράσταση ενός μικρού ή μεγαλύτερου κομματιού της Γης.

Κάποιοι χάρτες έχουν περισσότερες λεπτομέρειες (βουνά, πεδιάδες, ποτάμια, λίμνες, δρόμους κ.λπ.) και κάποιοι άλλοι λιγότερες.

Τι αναπαριστά ένας χάρτης ;

Ο χάρτης αναπαριστά την πραγματικότητα που υπάρχει γύρω μας, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί **από τη φύση** (σεισμοί, ηφαίστεια, βροχές, άνεμοι κ.λπ.), ή **από τους ανθρώπους** (χωριά, πόλεις, λιμάνια, γέφυρες, δρόμοι κ.λπ.). Για να πετύχει ένας χάρτης τη σωστή απεικόνιση μιας περιοχής, χρησιμοποιούνται **ειδικά σύμβολα**, ώστε να είναι κατανοητός απ' όλους.

Έτσι, ο χάρτης είναι το «**εργαλείο**» που μας βοηθά **να μελετήσουμε τη μορφή ενός τοπίου**, **να μελετήσουμε τις αλλαγές που έχουν γίνει** ή **να ανταλλάξουμε πληροφορίες με άλλους ανθρώπους**.

Οι αλλαγές στο τοπίο μιας περιοχής

Τα τοπία που υπάρχουν γύρω μας, καθώς περνούν τα χρόνια, αλλάζουν συνεχώς μορφή. Ένα μικρό βουνό μπορεί να εξαφανιστεί και στη θέση του να γίνει ένας μεγάλος δρόμος, τα νερά της βροχής ίσως δημιουργήσουν έναν μικρό χείμαρρο, ένας ισχυρός σεισμός πιθανόν να ανοίξει ρήγμα ή να καταστρέψει ένα ανθρώπινο έργο, ένα ηφαίστειο με τη λάβα του ίσως δημιουργήσει ένα μικρό νησί κ.ά. Όλες αυτές οι αλλαγές διαμορφώνουν την επιφάνεια της Γης και μπορούν να απεικονιστούν σε ένα χάρτη. Επομένως **ο χάρτης είναι το «εργαλείο» που μας βοηθά να μελετήσουμε τη μορφή ενός τοπίου**.

Οι χάρτες μέσα στον χρόνο

Από τα πολύ παλιά χρόνια οι άνθρωποι χρειάζονταν να μετακινούνται προκειμένου να βρουν τροφή για τους ίδιους ή τα ζώα τους Έτσι δημιουργήθηκε η ανάγκη των χαρτών.

Γλωσσάρι

Απεικόνιση: Η ακριβής αναπαράσταση ή περιγραφή ενός αντικειμένου

Χάρτης: Η απεικόνιση των στοιχείων ενός τοπίου με σύμβολα σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή

Αν θέλεις, διάβασε κι αυτό...

Η ιστορία του χάρτη...

Ο άνθρωπος άρχισε να ασχολείται με τη χρήση των χαρτών πολύ πριν ανακαλύψει τη γραφή. Τα αρχαιότερα δείγματα χαρτών χρονολογούνται στο 2300 π.Χ. και δημιουργήθηκαν από τους Βαβυλωνίους, οι οποίοι σχεδίαζαν χάρτες πάνω σε πήλινες πλάκες, για να απεικονίσουν διάφορα τμήματα της Γης. Την ίδια εποχή οι Αιγύπτιοι έφτιαχναν σχέδια της ξηράς, τα οποία βρέθηκαν σε τάφους. Οι πρώτοι χάρτες απεικόνιζαν δρομολόγια προς γειτονικές φυλές, όπου θα μπορούσαν να βρουν νερό ή τρόφιμα ή τις θέσεις των εχθρών. Οι Ινδιάνοι έφτιαχναν τους χάρτες τους πάνω σε δέρμα ελαφιού. Οι Ίνκας σκάλιζαν χάρτες πάνω σε πέτρες, για να δείξουν τα χαρακτηριστικά του ανάγλυφου. Οι Εσκιμώοι κατασκεύαζαν χάρτες πάνω σε δέρμα, ξύλο και οστά. Στην Ελλάδα το 500 π.Χ. ο Εκαταίος ο Μιλήσιος πιθανότατα έγραψε το πρώτο βιβλίο Γεωγραφίας που περιείχε χάρτη. Η μεγαλύτερη μορφή του αρχαίου κόσμου στη δημιουργία χαρτών ήταν ο Κλαύδιος ο Πτολεμαίος (90-168 μ.Χ.), ο οποίος σχεδίασε πολλούς αξιόλογους χάρτες της Γης. Όπως παρατηρούμε, ο άνθρωπος από πολύ νωρίς κατάλαβε τη μεγάλη σημασία του χάρτη.

Οι συγγραφείς